

แบบฝึกทักษะที่ 2.1

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
บทที่ 1 พื้นที่ผิวและปริมาตร เรื่องลักษณะของทรงกระบอก

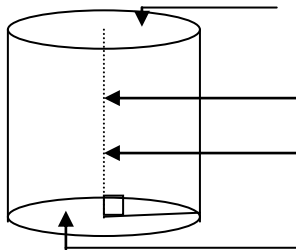
ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ให้นักเรียนเขียนข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ให้นักเรียนอธิบายความหมายและลักษณะของทรงกระบอก

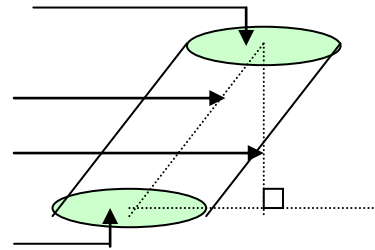
.....
.....
.....

2. ให้นักเรียนบอกส่วนต่าง ๆ ของทรงกระบอก

ทรงกระบอกตรง

.....
.....
.....
.....

ทรงกระบอกเอียง

3. ให้นักเรียนบอกชื่อสิ่งของที่มีลักษณะเป็นทรงกระบอกมา 5 อย่าง

- 3.1 .....
3.2 .....
3.3 .....
3.4 .....
3.5 .....

4. ฐานของทรงกระบอกตรงมีลักษณะอย่างไร

.....

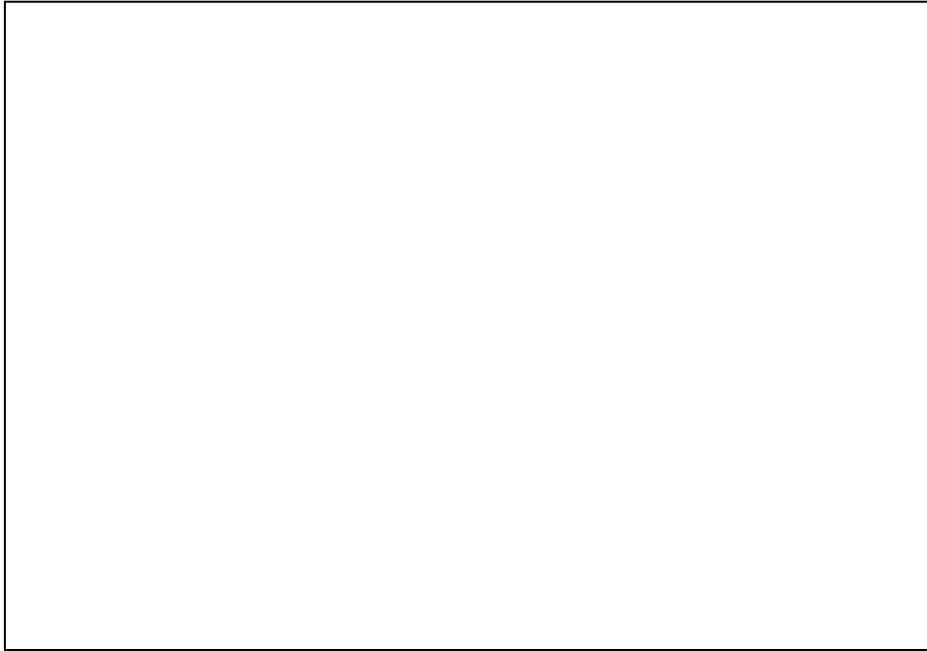
5. ฐานของทรงกระบอกเอียงมีลักษณะอย่างไร

.....

6. ทรงกระบอกตรงและทรงกระบอกเอียงมีความแตกต่างกันอย่างไร

.....
.....
.....

7. ให้นักเรียนเขียนแบบ کلیของทรงกระบอกพร้อมอธิบายลักษณะของภาพคลี่ที่ได้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

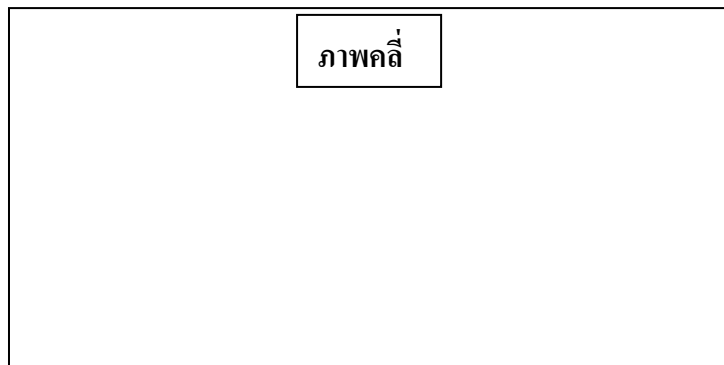
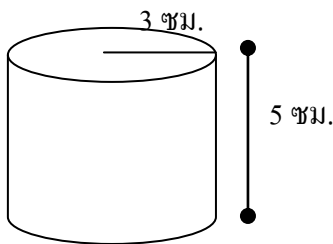
แบบฝึกทักษะที่ 2.2

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 บทที่ 1 พื้นที่ผิวและปริมาตร เรื่องพื้นที่ผิวของทรงกระบอก

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ให้นักเรียนเขียนข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ให้นักเรียนสร้างภาพคลี่ของทรงกระบอกที่มีรัศมี 3 เซนติเมตร สูง 5 เซนติเมตร ดังรูป

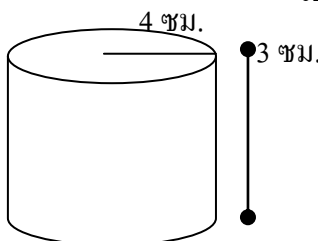

2. ให้นักเรียนหา ความยาวของเส้นรอบวงของฐาน พื้นที่ฐาน พื้นที่ผิวข้าง และพื้นที่ผิว จากรัศมีและความสูงที่กำหนดให้ (เมื่อ $\pi = \frac{22}{7}$)

ข้อที่	รัศมี (หน่วย)	สูง (หน่วย)	เส้นรอบวง (หน่วย)	พื้นที่ฐาน (ตารางหน่วย)	พื้นที่ผิวข้าง (ตารางหน่วย)	พื้นที่ผิว (ตารางหน่วย)
1	7	3				
2	14	5				
3	2.1	7				
4	4.9	6				
5	0.7	12				

3. จากรูป ให้นักเรียนหาพื้นที่ผิวของทรงกระบอกต่อไปนี้ (เมื่อ $\pi = 3.14$)

ตัวอย่าง

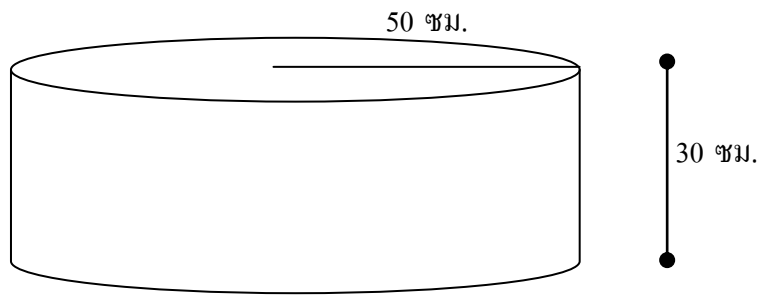

วิธีทำ จากรูปทรงกระบอกจะประกอบด้วยพื้นที่ผิว 2 ส่วนคือ

$$\begin{aligned}
 1. \text{ พื้นที่ฐานของทรงกระบอก} &= 2\pi r^2 \\
 &= 2 \times 3.14 \times 4^2 \\
 &= 2 \times 3.14 \times 16 \\
 &= 100.48 \text{ ตร.ซม.}
 \end{aligned}$$

3.3

4. จากโจทย์ปัญหา ให้นักเรียนแสดงวิธีหาคำตอบ (เมื่อ $\pi = 3.14$)

4.1 ทรงกระบอกสูง 16 เซนติเมตร รัศมี 5 เซนติเมตร พื้นที่ผิวของทรงกระบอกเป็นเท่าไร

4.2 ถังน้ำรูปทรงกระบอกใบหนึ่ง ปากถังกว้าง 1 เมตร 25 เซนติเมตร สูง 3 เมตร ถังใบนี้มีพื้นที่ผิวข้างเท่าไร

4.3 แก้วทรงกระบอกใบหนึ่ง ฐานมีเส้นผ่านศูนย์กลางยาว 10 เซนติเมตร สูง 7 เซนติเมตร ฐานของแก้วใบนี้มีพื้นที่เท่าไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.4 กระจุกออมสินใบหนึ่งสูง 12 นิ้ว รัศมี 7 นิ้ว ต้องการติดกระดาษทุกด้าน จะต้องให้กระดาษอย่างน้อยเท่าไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.5 ต้องการทาสีกระป๋องใบหนึ่งที่มีความยาวรอบฐาน 42 นิ้ว สูง 15 นิ้ว อยากทราบว่าต้องทาสีเป็นพื้นที่เท่าไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกทักษะที่ 2.3

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 1 พื้นที่ผิวและปริมาตร เรื่องปริมาตรของทรงกระบอก

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ให้นักเรียนเขียนข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และ ✗ หน้าข้อความที่ผิด
- ..... 1.1 ถ้าตัดทรงกระบอกในแนวนานกับฐาน ส่วนที่ตัดออกเป็นรูปทรงกระบอก
- ..... 1.2 หน้าตัดทั้งสองหน้าของทรงกระบอกต้องเป็นวงกลม แต่อาจมีขนาดต่างกันได้
- ..... 1.3 ท่อน้ำประปามีลักษณะเหมือนทรงกระบอกเล็กสวมอยู่ในทรงกระบอกใหญ่ โดยใช้จุดศูนย์กลางร่วมกัน
- ..... 1.4 ถ้าไม้ไฟที่ใช้ใส่ข้าวหลามคือวัฏศุกรรรมชาติที่มีลักษณะทรงกระบอก
- ..... 1.5 พื้นที่หน้าตัดของทรงกระบอกจะเปลี่ยนไปถ้าความสูงของทรงกระบอกนั้นเปลี่ยนไป
- ..... 1.6 ถ้าทราบรัศมีของฐานทรงกระบอกเพียงอย่างเดียว ก็จะสามารถหาปริมาตรของทรงกระบอกนั้นได้
- ..... 1.7 ทรงกระบอก A และ B มีความสูงเท่ากัน ถ้ารัศมีของทรงกระบอก A เป็นครึ่งหนึ่งของทรงกระบอก B ทรงกระบอก A ย่อมมีปริมาตรเป็นครึ่งหนึ่งของทรงกระบอก B
- ..... 1.8 พื้นที่ผิวข้างมีความเกี่ยวข้องกับขนาดของรัศมีของฐานและความสูงของทรงกระบอก
- ..... 1.9 ถ้าความสูงของทรงกระบอกลดลงครึ่งหนึ่ง แต่รัศมีเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า ปริมาตรของทรงกระบอกยังคงเท่าเดิม
- ..... 1.10 ถ้าต่อความยาวของทรงกระบอกให้เป็นสามเท่าของความยาวเดิม พื้นที่ผิวข้างย่อมเป็นสามเท่าของพื้นที่ผิวข้างเดิมด้วย

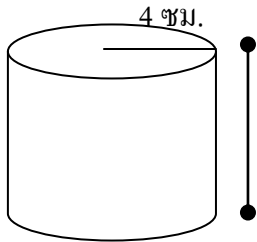
2. ให้นักเรียนหาพื้นที่ฐาน พื้นที่ผิวข้าง พื้นที่ผิว และปริมาตรจากรัศมีและความสูงที่กำหนดให้

$$\left(\text{เมื่อ } \pi = \frac{22}{7} \right)$$

ข้อที่	รัศมี (ซม.)	สูง (ซม.)	พื้นที่ฐาน (ตร.ซม.)	พื้นที่ผิวข้าง (ตร.ซม.)	พื้นที่ผิว (ตร.ซม.)	ปริมาตร (ลบ.ซม.)
1	1.4	5				
2	2.8	4				
3	49	12				
4	84	25				
5	140	10				

3. จากรูป ให้นักเรียนหาปริมาตรของทรงกระบอกต่อไปนี้ (เมื่อ $\pi = 3.14$)

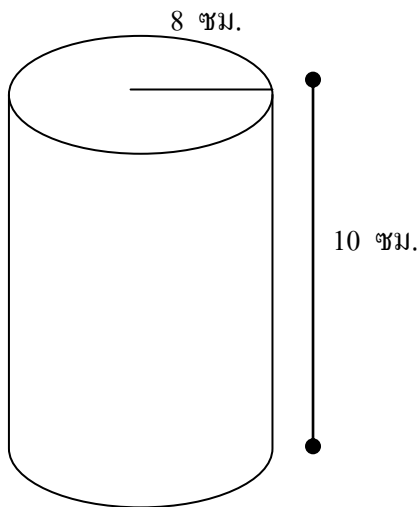
ตัวอย่าง

วิธีทำ เนื่องจากปริมาตรของทรงกระบอก = $\pi r^2 h$
 $= 3.14 \times (4)^2 \times 3$
 $= 3.14 \times 16 \times 3$
 $= 150.72$ ลูกบาศก์เซนติเมตร

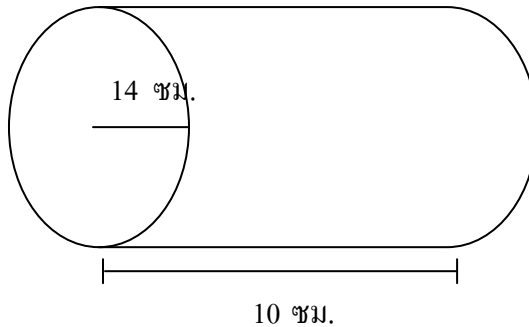
ตอบ ๑๕๐.๗๒ ลูกบาศก์เซนติเมตร

3.1

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

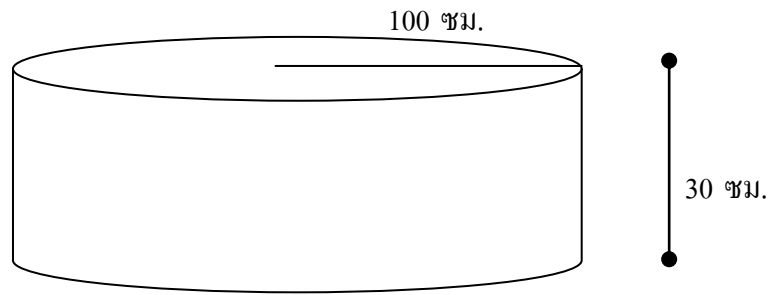
3.2

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

3.3

4. จากโจทย์ปัญหา ให้นักเรียนแสดงวิธีหาคำตอบ (เมื่อ $\pi = 3.14$)

ตัวอย่างที่ 1 ถังเก็บน้ำทรงกระบอกมีเส้นผ่านศูนย์กลางที่ฐานยาว 9 เมตร

วัดส่วนสูงได้ 7 เมตร ถังเก็บน้ำนี้จุน้ำได้เท่าไร

วิธีทำ

$$\begin{aligned}
 \text{จะได้ปริมาตรของทรงกระบอก} &= \pi r^2 h \\
 &= 3.14 \times (4.5)^2 \times 7 \text{ ลูกบาศก์เมตร} \\
 &= 445.095 \text{ ลูกบาศก์เมตร} \\
 &\approx 445 \text{ ลูกบาศก์เมตร}
 \end{aligned}$$

ดังนั้น ถังเก็บน้ำนี้จุน้ำได้ประมาณ 445 ลูกบาศก์เมตร

ตอบ ๔๔๕ ลูกบาศก์เมตร

4.1 ทรงกระบอกสูง 16 เซนติเมตร รัศมี 5 เซนติเมตร ปริมาตรของทรงกระบอกเป็นเท่าไร

4.2 ถังน้ำรูปทรงกระบอกใบหนึ่ง ปากถังกว้าง 1 เมตร 25 เซนติเมตร สูง 3 เมตร ถังใบนี้มี
ความจุเท่าไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.3 แก้วทรงกระบอกใบหนึ่ง ฐานมีเส้นผ่านศูนย์กลางยาว 10 เซนติเมตร สูง 7 เซนติเมตร
ถ้าใส่น้ำเต็มแก้วจะมีปริมาตรเท่าไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.4 ถังน้ำทรงกระบอกมีปริมาตร 1,540 ลูกบาศก์เมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 7 เมตร ถังน้ำ
ทรงกระบอกนี้มีความสูงเท่าไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

